

“СХІДНІ МОТИВИ” ХАНЕНКІВСЬКИХ ЧИТАНЬ

29 січня 2008 р. у Києві в Музеї мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків відбулася чергова науково-практична конференція “Ханенківські читання”. Головною темою конференції було “Вивчення та експонування пам’яток східного мистецтва в художніх музеях”. Певним чином її можна вважати свого роду науковою презентацією експозиції музею “Східна колекція”, хоча офіційне відкриття колекції мало місце раніше.

Тож робота конференції розпочалася з огляду всіма учасниками експозиції, а також тимчасової виставки “Килими Азербайджану”. Цікаві могли отримати конкретні фахові пояснення від учасниці конференції, директора Азербайджанського державного музею килима і народно-прикладного мистецтва ім. Лятіфа Керімова (Баку), доктора мистецтвознавства Рої Тагієвої.

Вступне слово виголосила директор музею В.І. Виноградова. Після неї зав. відділом Східного мистецтва Г.І. Біленко зробила повідомлення про принципи побудови експозиції “Східна колекція”, яку щойно оглянули присутні на конференції. З доповіддю загальнокультурологічного плану – “Взаємовідносини між Україною та країнами Близького Сходу в царині образотворчого мистецтва як вияв “діалогу цивілізацій” – виступив провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Кримського НАН України Ю.М. Кочубей.

Доповіді учасників конференції торкалися багатьох проблем, що стоять перед орієнтальним мистецтвознавством, і практично всіх регіонів світу. Вони мали глибокий дослідницький характер, відповідали всім фаховим вимогам і критеріям сучасної науки. Завідувач східної колекції Національного музею у польському Кракові пані Беата Бедроньска-Слота познайомила з багатою колекцією східних тканин, що зібрані за багато років у Польщі і зберігаються у музеї, реставруються і часто експонуються. Дві доповіді були присвячені східним килимам: доктора мистецтвознавства Р. Тагієвої (Азербайджан) – “До питання класифікації азербайджанських безворсових килимів” – і наукового співробітника відділу Сходу Державного Ермітажу (Санкт-

Петербургу, РФ) Г.А. Серкіної – “Походження килимів із вузликовим ворсом: перегляд визнаної концепції”. Обидва виступи викликали неабиякий інтерес: вони торкалися важливих теоретичних проблем, які продовжують бути на порядку денному дослідників килимарства у світі.

Далекосхідній проблематиці присвятили свої доповіді к.і.н., п.н.с. О.Д. Огнева (“Перші зображення Будди Шак’ямуні в тибетській традиції”), директор Одеського будинку-музею ім. М.К. Реріха О.Г. Петренко (“Формування колекції буддійського Сходу в Одеському будинку-музеї ім. М.К. Реріха. Нові надходження”), ст.н.с. Музею ім. Б. та В. Ханенків С.М. Осауленко (“Індонезійські маски традиційного театру у збірці Музею Ханенків”).

Ряд доповідей стосувалися питань історії та перспектив сходознавчих досліджень в Україні. Привернула увагу конкретна, дуже цікава доповідь д.і.н. С.І. Білоконя “Каталог картин Музею мистецтв ВУАН С.О. Гілярова 1931 року. Джерелознавчі спостереження”. Ст.н.с. Інституту археології НАН України, к.і.н. Л.І. Виногородська на основі численних знахідок останніх років розповіла про східні мотиви на українських кахлях. На майбутнє була націлена доповідь ст.н.с., к.і.н. О.О. Романової “Проект Інституту сходознавства НАН України щодо дослідження пам’яток Стародавнього Єгипту в музеях України”. Про проблеми реставрації художнього металу на прикладі японських цуба з Музею Ханенків зробив доповідь практик такої діяльності, зав. відділу Національного науково-дослідного реставраційного центру України В.М. Голуб.

Свій внесок у роботу конференції зробили і киевознавці – М.Б. Кальницький (“До історії будинку по вул. Терещенківській, 17”); у цьому будинку, як відомо, саме й розташована “Східна колекція”) та В.Г. Кіркевич, що зробив повідомлення про забутого сходознавця В.В. Голубєва, життя якого було пов’язане з Києвом.

Широка тематика доповідей, активне обговорення їх учасниками, пропозиції щодо майбутнього співробітництва забезпечили успіх конференції, зробили її важливою подією в науковому житті столиці нашої держави.